

Temat: Edward Gierek: To jak, pomożecie?

Wysłuchaj przemówienia Edwarda Gierka z 25 stycznia 1971 roku

Tekst 1

Przeczytaj uważnie poniższy tekst:

Ekipa Edwarda Gierka i Piotra Jaroszewicza, nauczona przykładem poprzedników, postanowiła pogodzić szybki wzrost gospodarczy ze wzrostem stopy życiowej.

Nastąpiła największa w historii PRL akcja industrializacyjna. Sztandarową inwestycją dekady była budowa Huty Katowice w Dąbrowie Górniczej.

Rozpoczęto tworzenie dwóch nowych zagłębi – koło Bełchatowa (węgiel brunatny i energetyka) i Lublina (węgiel kamienny). Inwestowano również w modernizację hut w Ostrowcu Świętokrzyskim i Zawierciu oraz w Zagłębiu Miedziowym. Rozbudowywano przemysł chemiczny w Płocku, Puławach, Toruniu i Włocławku. Na Wybrzeżu Gdańskim wybudowano Gdańskie Zakłady Rafineryjne i Port Północny.

Równocześnie poprawiała się zasobność portfeli Polaków. Gierek dochodząc do władzy zawiesił forsowaną przez wcześniejszą ekipę podwyżkę cen żywności. Rosły natomiast w szybkim tempie płace.

Dobrobyt na kredyt nie mógł trwać wiecznie – zagraniczni wierzyciele zaczęli domagać się zwrotu pożyczek. Polityka podnoszenia płac przy jednoczesnym zamrożeniu cen zaowocowała pojawieniem się w połowie lat 70. tzw. nawisu inflacyjnego – czyli pieniędzy gotowych do wydania w momencie „upolowania” w sklepie jakiegokolwiek atrakcyjnego towaru. Ludzie bali się bowiem deprecjacji oszczędności i podwyżek cen. Ze sklepów znikwały więc towary, zaczęły pojawiać się puste półki.

Dodatkowo w 1975 r. doszło do załamania równowagi na rynku artykułów żywnościowych. Konieczność jego zrównoważenia wymusiła na rządzie unikaną do tej pory podwyżkę cen.

W czerwcu 1976 r. robotnicze protesty sprawiły jednak, że podwyżkę odwołano. Władze, nie mogąc już dłużej ukrywać fatalnego stanu polskiej gospodarki, proklamowały „manewr gospodarczy” – czyli zwiększenie produkcji na potrzeby rynku, wzrost budownictwa mieszkaniowego. Posunięcie te pozostały

praktycznie na papierze.

Gospodarka znajdowała się już na równi pochyłej prowadzącej do krachu.

Dobiła ją zima 1978/1979 nazwana zimą stulecia. W związku z brakami energii gwałtownie spadła produkcja wielu zakładów. Rok 1979 był pierwszym rokiem w historii PRL, kiedy produkt narodowy był niższy od tego z roku poprzedniego.

Załamaniem gospodarki najbardziej odczuli zwykli obywatele stojący w tasiemcowych kolejkach przed sklepami. W 1980 r. mięsa i jego przetworów oraz czekolady i jej wyrobów jak szacowano wystarczało dla 75% potrzebujących, margarynę mogło kupić 79% zainteresowanych, ser – 80%. Edward Gierek usiłował jeszcze ratować swoją pozycję, zrzucając winę za krach na premiera Jaroszewicza. W lutym 1980 r. został on pozbawiony funkcji na rzecz Edwarda Babiucha.

Na podstawie tekstu oraz podręcznika odpowiedz na pytania.

1. W jaki sposób ekipa Edwarda Gierka starała się zyskać poparcie społeczeństwa. Podaj przykłady jej działań.

2. Jakie były konsekwencje takiej polityki

Odpowiedzi (na pytania 1-2) wyślij do 15 kwietnia 2020 roku